
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

היסטוריה של אמצעי התקשורת: מהכתב למחשב - 50263

תאריך עדכון אחרון 13-10-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: תקשורת ועיתונאות

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): עמית פינצ'בסקי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: amitpi@mscc.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: ג' 13-14

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס יעסוק בסוגיות נבחרות בהיסטוריה של אמצעי התקשורת מהעת העתיקה ועד לימינו. נסקור את הפן הטכנולוגי של המדיה – החל מהמצאת הכתב, דרך הדפוס, הטלגרף, הרדיו, הטלוויזיה, וכלה במחשב ובאינטרנט; נבחן את ההקשר החברתי, הפוליטי, התרבותי והכלכלי בו הופיעו אמצעי התקשורת, ואת השפעתם על הסביבה החברתית בה הם מצויים.

מטרות הקורס:

היכרות וניתוח פרקים נבחרים בהיסטוריה של אמצעי התקשורת; זיהוי יחסי הגומלין בין חברה וטכנולוגיה; תיאור ביקורתי של התפתחות טכנולוגיות

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לזהות ולתאר מוטיבים מרכזיים ביחס בין טכנולוגיה וחברה; להציג ולדון במקרים מתוך המבחר שמוצע בקורס.

דרישות נוכחות (%) :
קורס מקוון

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה ודיון

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מבוא

דיוויד קרולי ופול מאייר, "התקשורת בהיסטוריה", בתוך תקשורת המונים: זרמים ואסכולות מחקרע' ד. כספי (תל אביב: אוניברסיטה פתוחה, 1998), עמ' 12-25.

2. כתב

אורלי גולדווסר, "האם 'נעמ רב נקבנ' היה בין ממצאי הכתב?" בתוך ארץ ישראל: מחקרים בידיעת הארץ ועתיקותיה כרך 32 (ירושלים: החברה לחקירת ארץ-ישראל ועתיקותיה, 2016), עמ' 21-32.

3. דפוס

אליזבת אייזנשטיין, "עלייתו של ציבור הקוראים" בתוך תקשורת המונים, עמ' 43-52.

4. תחבורה, חשמל, עיור

גיאורג זימל, "העיר הגדולה וחיי הנפש" בתוך אורבניזם: הסוציולוגיה של העיר המודרנית (תל אביב: רסלינג, 2004), עמ' 23-40.

5. עיתון

Michael Schudson, *Discovering the News* (New York: Basic Books, 1978), pp. 12-31.

6. טלגרף

Annteresa Lubrano, "The Telegraph and Culture," *The Telegraph: How Technology Innovation Caused Social Change* (New York: Garland, 1997), pp. 117-128.

7. צילום

סוזן סונטאג, הצילום כראי התקופה (תל אביב: עם עובד, 1979), עמ' 7-30.

8. פונוגרף וטלפון

Thomas Alva Edison, "Phonograph and its Future," available online:
-http://cdl.library.cornell.edu/cgi-bin/moa/sgml/moa_idx?notisid&eq;abq7578-0126-62

תמר אשורי, מהטלגרף עד המחשב: היסטוריה של אמצעי התקשורת (תל אביב: רסלינג, 2011), עמ' 33-41.

9. קולנוע

ענר פרמינגר, מסך קסם: כרונולוגיה של קולנוע ותחביר (תל אביב: האוני' הפתוחה, 1995), עמ' 13-33.

10. רדיו

Bertolt Brecht, "The Radio as an Apparatus of Communication," in Neil Strauss, ed., *Radiotext(e)* (New York: Semiotext(e), 1993), pp. 15-17.

11. טלוויזיה

יוסטין גריפסרוד, "טלוויזיה, שידור, שטף: דימויי מפתח בתיאוריה של הטלוויזיה", בתוך תקשורת כתרבות: יצירת משמעות כמפגש בין טקסט לבין קוראים ע' ת. ליבס ומ. טלמון (תל אביב: אוני' פתוחה, 2003), עמ' 132-152.

12. מחשב

תמר אשורי, מהטלגרף עד המחשב: היסטוריה של אמצעי התקשורת (תל אביב: רסלינג, 2011), עמ' 115-151.

חומר חובה לקריאה:
ראו למעלה

חומר לקריאה נוספת:
אין

מרכיבי הציון הסופי:
הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 40 %
מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות
60 %

מידע נוסף / הערות:
הציון הסופי יורכב שני בחני אמצע ומטלה בכתב שתוגש בסוף הסמסטר